

Natuur.oriolus

bpost

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Retouradres: Natuurpunt,
Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

VLAAMS DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ORNITHOLOGIE | JULI-AUGUSTUS-SEPTEMBER 2017 | JG 83 | NR 3
NATUURPUNT | COXIESTRAAT 11 | B-2800 MECHELEN

natuurpunt
Studie

Nestplaatskeuze Eksters

77

Grauwe Klauwieren
in clusters

83

Herfstbroeden
bij Koolmezen

95

Schaarse vogels voorjaar 2017

Simon Feys

IJseeend *Clangula hyemalis*. 13 april 2017. Havengebied Oostende (W) (Foto: Hans Matheve)

Op 13 apr vlogen de laatste 12 **Wilde Zwanen** *Cygnus cygnus* over het Hageven bij Neerpelt. Van 13 plaatsen werden **Krooneenden** *Netta rufina* gemeld, de grootste groep van 5 vogels zat op 1 maa bij Kallo. Van **Witoogeend** *Aythya nyroca* kwamen er waarnemingen van een tiental locaties. Een adult vrouwtje **IJseend** *Clangula hyemalis* was van 9 t.e.m. 26 april aanwezig op de Spuikom van Oostende. **Kuifduikers** *Podiceps auritus* zaten op 13 maa in de Achterhaven van Zeebrugge en van 7 t.e.m. 23 april op het spaarbekken bij Woumen. Het eerste **Woudaapje** *Ixobrychus minutus* van het jaar vloog op 28 maart over de haven van Zeebrugge. Solitaire **Kwakken** *Nycticorax nycticorax* werden gemeld van 8 locaties. De grootste groep **Koereigers** *Bubulcus ibis* telde 7 vogels en zat op 10 april bij Kallo. De eerste **Purperreiger** *Ardea purpurea* werd op 11 maa gemeld uit de Uitkerkse Polder. Een **Kuifaalscholver** *Phalacrocorax aristotelis* werd nog t.e.m. 13 mei regelmatig gezien in de haven van Zeebrugge. Op 4 maa vloog de eerste **Zwarte Wouw** *Milvus migrans* over de trektelpost De Fonteintjes bij Zeebrugge. Er werden minstens 9 **Zeearenden** *Haliaeetus albicilla* waargenomen. **Slangenarenden** *Circus gallicus* werden gezien op 6 mei in Holsbeek en op 13 mei op het Militair Domein van Houthalen-Helchteren. De eerste van ongeveer 20 **Steppiekiekendieven** *Circus macrourus* vloog op 6 apr over Veurne. Op 30 maart vloog de eerste **Grauwe Kiekendief** *C. pygargus* over Zedelgem. T.e.m. 29 apr waren er nog 9 meldingen van **Ruigpootbuizerd** *Buteo lagopus*. **Roodpootvalken** *Falco vespertinus* werden gezien op een 20-tal locaties, de eerste vloog op 30 apr

over De Fonteintjes in Zeebrugge, op de Kalmthoutse Heide zaten op 13 mei 2 vogels samen. Het eerste **Porseleinhoen** *Porzana porzana* werd op 28 maa gemeld uit de Pyreneeën bij Ronse, er kwamen over heel het voorjaar slechts meldingen uit 9 gebieden. Het eerste groepje **Steltkluten** *Himantopus himantopus* (4 vogels) werd op 30 maa gezien in de IJzervallei. **Morinelplevieren** *Charadrius morinellus* werden gezien op 24 april bij Sint-Laureins (4), op 28 april bij Veurne (3), op 6 mei bij Raversijde (7 overvliegend), op 8 mei te Zeebrugge-Achterhaven, en op 6 en 16 mei bij Rutten. **Poelruiters** *Tringa stagnatilis* pleisterden van 27 t.e.m. 30 april te Kieldrecht-Drijdyck, op 3 en 9 mei in de IJzervallei en van 5 t.e.m. 9 mei te Zwijndrecht. Waarnemingen van **Grote Burgemeesters** *Larus hyperboreus* waren er op 4 maart te Alveringem-IJzervallei, op 27 maart in Nieuwpoort, tussen 1 en 26 april regelmatig in de haven van Oostende, op 29 april te Uitkerke, op 6, 17 en 18 mei bij de telpost De Fonteintjes in Zeebrugge en op 7 mei in Koksijde. Een leuke voorjaarswaarneming was de **Middelste Jager** *Stercorarius pomarinus* die op 7 mei voorbij Mariakerke vloog. Er trokken **Reuzensterms** *Hydroprogna caspia* langs De Fonteintjes in Zeebrugge op 1 apr, 19 apr en (2) op 30 apr. Verder werden er langstrekkende exemplaren gezien op 19 apr in De Haan en op 23 apr (2) over Rupelmonde. Pleisterende vogels waren aanwezig op 22 apr in het Schulensbroek (3), op 5 mei te de Bichterweerd in Rotem en van 7 t.e.m. 9 mei te Lanaken. **Witwangsterms** *Chlidonias hybrida* werden vanaf 11 mei waargenomen op 11 locaties, de grootste groep van 9 vogels pleisterde op

17 en 18 mei op De Gavers in Harelbeke. De enige **Witvleugelstern** *Chlidonias leucopterus* van het voorjaar was op 5 mei aanwezig in de IJzervallei. **Oehoe's** *Bubo bubo* werden gemeld van 8 locaties. De eerste **Bijeneters** *Merops apiaster* van het voorjaar (een groepje van 6) vlogen op 30 april over Knokke-Heist. Tot eind mei werd de soort nog op 6 locaties waargenomen, de grootste groep telde 7 vogels op 22 mei over Zeebrugge. Met waarnemingen op 17 locaties was het een goed voorjaar voor **Hop** *Upupa epops*, de eerste werd op 26 maa gemeld bij Tremelo. De eerste **Draaihals** *Jynx torquilla* zat op 17 april in Zwijndrecht. De laatste **Klapekster** *Lanius excubitor* bleef nog tot 28 april op de Kalmthoutse Heide. Dat de **Raaf** *Corvus corax* in Vlaanderen aan een opmars bezig is bewijzen de 81 waarnemingen tijdens deze periode. Het grootste deel hiervan kwam uit 3 regio's: Voeren, Houthalen-Helchteren en rond Oud-Heverlee. **Buidelmezen** *Remiz pendulinus* werden op 9 locaties waargenomen, het ging steeds om 1 of 2 vogels, hier en daar waren ook zingende exemplaren aanwezig. **Kuifleeuweriken** *Galerida cristata* werden waargenomen in 10 km-hokken aan de Westkust. In Kuurne, waar vorig jaar werd gebroed, waren er eind maart nog 2 meldingen, een nieuw broedgeval bleef echter uit. Met waarnemingen op 2 locaties was het een goed voorjaar voor **Pallas' Boszanger** *Phylloscopus proregulus*, meldingen kwamen uit de Hobokense Polder van 29 t.e.m. 31 maart, en uit De Lovenhoek in Vorselaar van 1 t.e.m. 18 april. **Grote Karekieten** *Acrocephalus arundinaceus* zongen op 8 locaties, de eerste zat op 6 mei in het Schulensbroek bij Herk-de-Stad.

De eerste **Snor** *Locustella luscinioides* zong op 27 maa in Stuivekenskerke, in totaal werd de soort waargenomen in ongeveer 55 km-hokken. **Kortsnavelboomkruipers** *Certhia familiaris macrodactyla* waren de hele periode aanwezig in het Munsterbos bij Bilzen. Er waren enkele voorjaarswaarnemingen van **Grote Pieper** *Anthus richardi*: op 28 en 30 april in Doel-Doelpolder Noord, op 1 mei te Zeebrugge-De Fonteintjes, op 2 mei te Retie, op 5 mei te Doel-Paardenschor, op 9 mei te Doel-Gedempt Dok, en op 11 mei te Laarne – Kalkense Meersen. De eerste **Duinpieper** *Anthus campestris* werd op 16 april gezien bij Zuienkerke. De eerste **Roodkeelpieper** *Anthus cervinus* vloog op 14 apr over Kruibeke, er waren t.e.m. 13 mei waarnemingen op 15 locaties. Op 5 en 7 mei werden er 2 vogels gezien in de Achterhaven van Zeebrugge. Waarnemingen van **Ortolaan** *Emberiza hortulana* kwamen op 30 april van trektelpost De Fonteintjes bij Zeebrugge en van Raversijde (overvliegend), ook in Verrebroek was er die dag een waarneming. Daarna volgden er nog meldingen op 2 mei bij Verrebroek, op 3 mei bij Kieldrecht, op 6 mei in Kapellen en Herbricht, op 12 mei te Gentbrugge, en op 15 mei bij Doel en in Tienen. De laatste **Sneeuwgors** *Plectrophenax nivalis* vloog op 7 maa over Zwevegem.

Simon Feys, simon.feys@natuurpunt.be

▶ Grote Karekiet *Acrocephalus arundinaceus*. 7 mei 2017. Achterhaven Zeebrugge (W) (Foto: Hans Matheve)